

РЕЦЕНЗИЯ

НА ПИСМЕНА РАЗРАБОТКА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”

ПРОФ. Д-Р АНЖЕЛИНА ЯНЕВА

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ, ДЕПАРТАМЕНТ ПО СПОРТ

КАТЕДРА: „СПОРТНИ ИГРИ И ПЛАНИНСКИ СПОРТОВЕ“

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по физическо възпитание и спорт - ФУТБОЛ)

АВТОР: **АСЕН ВЕЛИЧКОВ ГЕОРГИЕВ**
ДОКТОРАНТ НА САМОСТОЯТЕЛНА ПОДГОТОВКА

ТЕМА: **МОДЕЛ ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО ФУТБОЛ НА ЖЕНИ ВЪВ
ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА**

Старшият преподавател Асен Георгиев е докторант на свободна докторантура към катедра „Спортни игри и планински спортове“ в Департамента по спорт на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, с научен ръководител доц. Георги Игнатов.

Докторантурата е за периода от 2016 до 2019 г. (заповед за зачисляване № РД 20-892/03.06.2016 г.), но е отчислен предсрочно (май 2018 г.), поради изпълнение на изследователските задачи, съобразно индивидуалния си научен план.

Всички процедури и изисквания, според Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, са спазени:

- Издържан докторантски минимум по „Методика на обучението по спорт“ – Отличен 6 (на 25.08.2016 г.);
- Проведени лекции на тема: „Проблеми при обучението по футбол със студенти“ и „Специално-подготвителните упражнения и игри като средство за обучение по футбол на студенти“;
- Представени три публикации по темата, две от които в съавторство с научния ръководител: „Проследяване на промените настъпили в

РЕЦЕНЗИЯ

АНТРОПОМЕТРИЧНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ НА СТУДЕНТКИ СЛЕД ПРИЛОЖЕНИЯ МОДЕЛ ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО ФУТБОЛ НА ЖЕНИ ВЪВ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА“, „АНАЛИЗ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ФИЗИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ И ТЕХНИЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ НА СТУДЕНТКИ ОТ УАСГ И СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ СЛЕД ПРИЛОЖЕНИЯ МОДЕЛ ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО ФУТБОЛ“ И „STUDY OF PROBLEMS AND PERSPECTIVES OF FOOTBALL FOR WOMEN IN BULGARIAN UNIVERSITIES“. ПРЕДСТАВЕНИ СА ЗА ПУБЛИКУВАНЕ В СБОРНИЦИ ОТ МЕЖДУНАРОДНИ НАУЧНИ КОНФЕРЕНЦИИ И СПИСАНИЕ „СПОРТ И НАУКА, БР. 3“.

ДОКТОРАНТЪТ ОТ 9 ГОДИШНА ВЪЗРАСТ, ПОВЕЧЕ ОТ 20 Г., Е НА ФУТБОЛНИЯ ТЕРЕН КАТО СЪСТЕЗАТЕЛ В ДЕТСКО-ЮНОШЕСТКАТА ШКОЛА НА ФК „ЛОКОМОТИВ“ – СОФИЯ, ВКЛ. УЧИ В 147 СПОРТНО УЧИЛИЩЕ „ЛОКОМОТИВ – СОФИЯ“, ФК „НСА“ И СФК „АКАДЕМИК Г“. СЛЕД ЗАВЪРШВАНЕ НА ВИСШЕТО СИ СПОРТНО ОБРАЗОВАНИЕ В НСА (ТРЕНЬОР ПО ФУТБОЛ И СПОРТЕН МЕНИДЖМЪНТ), РАБОТИ КАТО: ТРЕНЬОР ПО ФУТБОЛ В СФК „АКАДЕМИК Г“ И ПРЕПОДАВАТЕЛ В КАТЕДРА „ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ“ В УНИВЕРСИТЕТА ЗА АРХИТЕКТУРА, СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ (УАСГ). ПРЕЗ ГОДИНИТЕ Е ЗАЕМАЛ ДЛЪЖНОСТИ КАТО: ПРЕПОДАВАТЕЛ В КАТЕДРА „ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ“, ЗАМЕСТИК-ДИРЕКТОР НА „ДЕПАРТАМЕНТА ПО ПРИЛОЖНА ЛИНГВИСТИКА И ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА“ И ОТГОВАРЯ ЗА ПРОФИЛИРАНИТЕ ОБУЧЕНИЯ ПО СКИ И МОРСКИ СПОРТОВЕ ЗА СТУДЕНТИТЕ НА УАСГ.

СТАРШИЯТ ПРЕПОДАВАТЕЛ АСЕН ГЕОРГИЕВ СЕ Е КВАЛИФИЦИРАЛ В СЛЕДНИТЕ СПЕЦИАЛНОСТИ: „СПОРТНА ЖУРНАЛИСТИКА“, „ФУТБОЛНО СЪДИЙСТВО“, „ВОДНО СПАСЯВАНЕ“, „РЕФЛЕКСОТЕРАПИЯ“, „ФИТНЕС ИНСТРУКТОР“ И „СКИ УЧИТЕЛ“.

ПРЕДВИД БОГАТОТО МУ СПОРТНО ДОСИЕ И КВАЛИФИКАЦИИ, СЪВСЕМ ЕСТЕСТВЕНО Е ИНТЕРЕСЪТ НА ДОКТОРАНТА АСЕН ГЕОРГИЕВ ДА Е НАСОЧЕН КЪМ ОПТИМИЗИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА, МЕТОДИТЕ И ФОРМИТЕ НА ОБУЧЕНИЕ, УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ, КОНТРОЛ И УПРАВЛЕНИЕ НА УЧЕБНО-ТРЕНИРОВЪЧНАТА И СПОРТНОСЪСТЕЗАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ.

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИТЕ ТЪРСЕНИЯ СА НАСОЧЕНИ КЪМ ЖЕНСКИЯ ФУТБОЛ, ПОРАДИ ИНТЕРЕСА НА ЖЕНИТЕ КЪМ ФУТБОЛА И НАВЛИЗАНЕТО МУ ВЪВ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА.

ДОКТОРАТЪТ Е В ОБЕМ ОТ 227 СТРАНИЦИ, ОРГАНИЗИРАН В УВОД, ЧЕТИРИ ГЛАВИ, ПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА И ПРИЛОЖЕНИЯ, РАЗПРЕДЕЛЕНИ КАКТО СЛЕДВА:

- Увод – 3 стр.
- ПЪРВА ГЛАВА „ПОСТАНОВКА НА ПРОБЛЕМА ПО ЛИТЕРАТУРНИ ИЗТОЧНИЦИ ОБОБЩАВАНЕ НА ТЕОРЕТИКО-ПРИЛОЖНИЯ ОПИТ“ – 79 стр.
- ВТОРА ГЛАВА „ЦЕЛ, ЗАДАЧИ, ОРГАНИЗАЦИЯ И МЕТОДИКА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО“ – 16 стр.
- ТРЕТА ГЛАВА: „АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ“ – 46 стр.
- ИЗВОДИ, ПРЕПОРЪКИ И ПРИНОСИ – 6 стр.
- ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА – 11 стр.

РЕЦЕНЗИЯ

– ПРИЛОЖЕНИЯТА СА 6 БР. – 44 СТР., КЪДЕТО СА ПРЕДСТАВЕНИ ПОМОЩНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ЕКСПЕРИМЕНТАЛНАТА ПРОГРАМА:

- ✓ АНКЕТНА КАРТА;
- ✓ ПРОТОКОЛ ЗА АНТРОПОМЕТРИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ;
- ✓ ПРОТОКОЛ ЗА СПОРТНО-ПЕДАГОГИЧЕСКО ТЕСТИРАНЕ;
- ✓ ВАРИАЦИОНЕН АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ЕКСПЕРИМЕНТ – 8 БР. ТАБЛИЦИ;
- ✓ СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ЕКСПЕРИМЕНТ – 4 БР. ТАБЛИЦИ;
- ✓ МОДЕЛ ЗА ПОВИШАВАНЕ РАВНИЦЕТО НА ОБЩАТА И СПЕЦИАЛНА ФИЗИЧЕСКА ПОДГОТОВКА И ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКИ УМЕНИЯ НА СТУДЕНТКИ, ЗАНИМАВАЩИ СЕ С ФУТБОЛ – УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ ЗА ЕДНА УЧЕБНА ГОДИНА, РАЗПРЕДЕЛЕНО В ДВА СЕМЕСТЪРА ПО 15 БР. ЗАНИМАНИЯ.

ДОКТОРСКАТА РАЗРАБОТКА В ОСНОВНИЯ ТЕКСТ, РАЗПОЛОЖЕН НА 160 СТР., Е ДОБРЕ ОНАГЛЕДЕНА ЧРЕЗ 31 ФИГУРИ И 38 ТАБЛИЦИ. ИЗПОЛЗВАНАТА ЛИТЕРАТУРА СЪДЪРЖА ОБЩО 146 БР. ИЗТОЧНИЦИ, ВКЛЮЧВАЩИ 124 БР. НА КИРИЛИЦА, ОТ КОИТО 4 ДОКУМЕНТАЛНИ ИЗТОЧНИЦИ, 12 БР. НА ЛАТИНИЦА И 10 БР. ИНТЕРНЕТ САЙТОВЕ.

ТЕМАТА Е ПРАВИЛНО ФОРМУЛИРАНА И ОТГОВАРЯ НА ЦЕЛТА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО, НО **УВОДЪТ** НЕ ОТРАЗЯВА ОСНОВНАТА ИДЕЯ НА АВТОРА.

В ПЪРВА ГЛАВА, АВТОРЪТ:

- ИЗСЛЕДВА В ИСТОРИЧЕСКИ ПЛАН ПОЯВАТА И РАЗВИТИЕТО НА ЖЕНСКИЯ ФУТБОЛ В СВЕТОВЕН МАЩАБ, КАКТО И ВЪЗНИКВАНЕТО И РАЗВИТИЕТО НА ЖЕНСКИЯ ФУТБОЛ В БЪЛГАРИЯ И ВЪВ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА, КАКТО И УСПЕХИТЕ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ.
- ЗАПОЗНАВА С ФАКТОРИТЕ, КОИТО ВЛИЯТ ВЪРХУ ЕФЕКТИВНОСТТА НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС, КАТО ПРЕДСТАВЯ ХАРАКТЕРИСТИКА НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС, СТАТУТА И ФОРМИТЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯ НА СПОРТА И СПОРТНАТА ДЕЙНОСТ В БЪЛГАРСКИТЕ ВУ.
- ПРАВИ ОБЗОР НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ ЗА ЖЕНСКИЯ ФУТБОЛ В СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА ЛИТЕРАТУРА И СЪСТОЯНИЕТО НА ПРОБЛЕМА.

ОБЕМЪТ НА ПЪРВА ГЛАВА Е МНОГО ГОЛЯМ. РАЗБИРАЕМО Е ЖЕЛАНИЕТО НА АВТОРА ДА ЗАСЕГНЕ ПО-МАЩАБНО ПРОБЛЕМА, НО МНОГО ОТ ИНФОРМАЦИЯТА В ПОДГЛАВИ: I.3.; I.5.; I.6; I.7.; I.8.; I.9. и I.10. Е БЕЗПРЕДМЕТНА ЗА ЦЕЛИТЕ НА НАСТОЯЩОТО ИЗСЛЕДВАНЕ.

В КРАЯ НА ПЪРВА ГЛАВА АВТОРЪТ ЗАВЪРШВА С ХИПОТЕЗА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО, КОЯТО ПРЕДПОЛАГА ПОСТИГАНЕТО НА КРАЙНАТА ЦЕЛ, ЧЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯТ МОДЕЛ, ЩЕ ПОВИШИ ЗНАЧИТЕЛНО РАВНИЦЕТО НА ОБЩАТА И СПЕЦИАЛНА ФИЗИЧЕСКА ПОДГОТОВКА И ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКИ УМЕНИЯ НА СТУДЕНТКИТЕ, ЗАНИМАВАЩИ СЕ С ФУТБОЛ ВЪВ ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ.

РЕЦЕНЗИЯ

ВЪВ ВТОРА ГЛАВА СТ. ПРЕПОДАВАТЕЛ ГЕОРГИЕВ ЯСНО И ПРАВИЛНО ФОРМУЛИРА ЦЕЛТА, ЗАДАЧИТЕ, ОБЕКТА, ПРЕДМЕТА И СУБЕКТА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО.

АВТОРЪТ ДЕТАЙЛНО Е ПРЕДСТАВИЛ МЕТОДИКАТА И ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ИЗСЛЕДВАНЕ. МЕТОДИТЕ И ТЕСТОВАТА БАТЕРИЯ СА ПОДХОДЯЩО ПОДБРАНИ, ИЗПОЛЗВАНИ И ДОБРЕ ОПИСАНИ.

В ТАЗИ ГЛАВА ТЕСТ №8: СТРЕЛА (ARROWHEAD AGILITY) НЕ Е РАЗБИРАЕМ ЗА НЕСПЕЦИАЛИСТИ ПО ФУТБОЛ И НАМИРАМ ЗА ПО-ДОБРЕ ДА Е ПРЕДСТАВЕН ЧРЕЗ СНИМКА ИЛИ ГРАФИКА, ЗА ДА Е ВИДИМ ЗА ЧИТАТЕЛЯ.

ТЪЙ КАТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ДАННИТЕ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО В ПОВЕЧЕТО СЛУЧАИ Е НОРМАЛНО, ДОКТОРАНТЪТ ПРАВИЛНО ИЗПОЛЗВА **T** И **U** КРИТЕРИИТЕ НА СТЮДЕНТ ЗА ЗАВИСИМИ И НЕЗАВИСИМ ИЗВАДКИ, СИГМАЛНИЯ МЕТОД ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА НОРМАТИВИ (МЕТОД НА МАРТИН), КАКТО И КОЕФИЦИЕНТА НА КОРЕЛАЦИЯ НА ПИРСЪН (**R**).

АВТОРЪТ СПОМЕНАВА НА ДВЕ МЕСТА В ТЕКСТА **W**-КРИТЕРИЯ НА УИЛКОКСЪН И **U** КРИТЕРИЯ НА МАН УИТНИ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ ПРИ НЕНОРМАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ, НО НЕ Е ОБЯСНИЛ ЗНАЧЕНИЕТО ИМ В ИНТЕРПРЕТАЦИЯТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ.

ВЪВ ВТОРА ГЛАВА, КАКТО И В ПРИЛОЖЕНИЕТО АСЕН ГЕОРГИЕВ Е ПРЕДСТАВИЛ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЕН МОДЕЛ ЗА ДВЕ ГОДИНИ, КАТО Е ОПИСАЛ ПОДРОБНО ЗАДАЧИТЕ, МЕТОДИТЕ И СРЕДСТВАТА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ В 30 ЗАНИМАНИЯ.

В ТРЕТА ГЛАВА АВТОРЪТ Е НАПРАВИЛ ПОДРОБЕН АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ЕКСПЕРИМЕНТ И АНКЕТАТА, КАТО Е ИЗПОЛЗВАЛ АПРОБИРАНА ТЕСТОВА БАТЕРИЯ И СТАТИСТИЧЕСКИ НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ МЕТОДИ ЗА ОБРАБОТКА НА ДАННИТЕ, ЧРЕЗ КОИТО Е ИНТЕРПРЕТИРАЛ КОРЕКТНО ДОКАЗАТЕЛСТВОТА.

ТРЕТА ГЛАВА Е СЪСТАВЕНА ОТ ТРИ ПОДГЛАВИ, СЪОБРАЗНО РЕШАВАНЕТО НА ОТДЕЛНИТЕ ЗАДАЧИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО:

- **III.1.** – АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНОТО АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ СЪС СТУДЕНТКИ, ПРАКТИКУВАЩИ ФУТБОЛ;
- **III.2.** – АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ЕКСПЕРИМЕНТ ЧРЕЗ СТАТИСТИЧЕСКИТЕ МЕТОДИ ВАРИАЦИОНЕН И СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА АНТРОПОМЕТРИЯ, ФИЗИЧЕСКИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ТЕХНИЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ НА СТУДЕНТКИТЕ, КАКТО И КОРЕЛАЦИОНЕН АНАЛИЗ НА ТЕЗИ ПОКАЗАТЕЛИ.
- **III.3.** – СЪЗДАДЕНИ СА ОЦЕНЪЧНИ СКАЛИ С НОРМАТИВИ ЗА ФИЗИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ И ТЕХНИЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ НА СТУДЕНТКИТЕ, СПОРТУВАЩИ ФУТБОЛ ВЪВ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА.

ИЗВОДИТЕ И ПРЕПОРЪКИТЕ В КРАЯ НА ВСЯКА ПОДГЛАВА СЪОТВЕТСТВАТ НА ПОСТАВЕНИТЕ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЗАДАЧИ И АНАЛИЗА НА РЕЗУЛТАТИТЕ. ВЪВ ВСИЧКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ АВТОРЪТ ДОКАЗВА ПО БЕЗСПОРЕН НАЧИН ДОСТОВЕРНОСТТА НА ХИПОТЕЗАТА И ЗНАЧИМОСТТА НА ПОЛУЧЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ.

РЕЦЕНЗИЯ

В ЧЕТВЪРТА ГЛАВА Асен Величков обобщава работата си и постигнатите резултати и дава препоръки за практиката. Изводите, препоръките и приносите в края на разработката, представят изцяло резултатите от настоящото изследване.

Най-значителните приноси на докторската разработка са:

- ✓ За първи път у нас е проведено изследване чрез богат комплексен набор от показатели, отразяващи специфичните особености на учебно-тренировъчния процес при жени занимаващи се с футбол във ВУ.
- ✓ Създаден и апробиран е модел за обучение по футбол на жени във висшите училища.
- ✓ Предоставени са данни за същността и промените в двигателния потенциал на студентки, занимаващи се с футбол, както и корелационните им връзки с основните технически похвати.
- ✓ Разработени са нормативи за оценка на физическите възможности и техническите умения на студентки от групите по футбол във ВУ (сигмален метод на Мартин). Това ще подпомогне преподавателите в подбора на упражнения за усъвършенстване на уменията им.

Авторът владее много добре българския език, като изразните и стилистични средства, използвани в разработката са на високо ниво.

Научните и практическите достойнства на представената за рецензиране разработка и научноизследователският потенциал на докторанта ми дават основание, с убеденост да декларирам, че докторският труд притежава необходимите качества, в резултат на което давам положителна оценка за присъждане на образователната и научна степен „**ДОКТОР**”.

Предлагам на членовете на Научното жури да гласува положително за присъждане на образователната и научна степен „доктор” на Асен Георгиев по професионално направление 1.3. педагогика на обучението по ... (Методика на обучение по физическо възпитание и спорт – футбол).

27.05.2018 г.

гр. София

Проф. д-р Анжелина Янева